



09-09-2025

MOD-2025-00004

Bodil Egelund Christensen

Referat fra møde i Udvalget for Regional Udvikling og EU 2022-2026 (URE) torsdag den 4. september 2025 kl. 10.00-14.00

Deltagere: Peder Key Kristiansen
Brian Høier
Christian Wedell-Neergaard
Christine Trane (fra og med punkt 5)
Felex Pedersen
Henrik Gottlieb Hansen
Henrik Qvist
Karsten Uno Petersen
Marin Schmidt Konradsen
Tage Leegaard

Afbud: Anders G. Christensen
Hanne Roed
Lars Erik Hornemann
Jette Leth Buhl
Bent Graversen
Michael Nielsen

Gæster:
Martin Sort Mikkelsen, Nordjyske Jernbaner (punkt 2)
Lillian Mogensen, Rejsekort & Rejseplan (punkt 4)
Tina Hørbye Christensen, Rejsekort & Rejseplan (punkt 4)
Dorthe Nøhr Pedersen, Movia (punkt 4)

Deltagere fra sekretariatet: Tommy Kjelsgaard (til og med punkt 4)
Malene Bugge Højlund
Morten Brønnum Andersen (punkt 2-5)
Malthe Rosenkvist Andersen (punkt 2-5)
Asger Andreasen (punkt 6)
Lone Vingtoft (referent)

Indholdsfortegnelse

1 (Offentlig) Formandens meddelelser	4
2 (Offentlig) Oplæg fra Nordjyske Jernbaner om udvikling af regionale baner	6
3 (Fortrolig)	8
4 (Fortrolig)	8
5 (Fortrolig)	8
6 (Offentlig) Orientering om det aktuelle EU-arbejde, herunder Regionsudvalgets møde i Helsingør.....	9
7 (Fortrolig)	12
8 (Offentlig) Gensidig orientering	13
9 (Offentlig) Næste møde og eventuelt	15

1 (Offentlig) Formandens meddelelser

Bodil Egelund Christensen
EMN-2025-00004

Resumé

Under dette punkt giverformanden aktuelle orienteringer.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget tager orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

URE 04-09-2025

Peder Key Kristiansen gjorde opmærksom på, at han som udvalgets næstformand ville varetage rollen som mødeleder, da der var afbud fra formanden. Han orienterede om de øvrige afbud til mødet, og at der i øvrigt ikke er krav om et bestemt fremmøde af hensyn til quorum, da udvalgene er rådgivende.

Bilag

2 (Offentlig) Oplæg fra Nordjyske Jernbaner om udvikling af regionale baner

Morten Brønnum Andersen
EMN-2025-00042

Resumé

Mhp. den videre drøftelse af de regionale baners økonomi og rammevilkår og forberedelse af en position for banernes fremtidige rolle er administrerende direktør for Nordjyske Jernbaner, Martin Sort Mikkelsen, inviteret til at holde et oplæg om drift og udvikling af de regionale baner.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget indgår i en dialog med Martin Sort Mikkelsen.

Sagsfremstilling

På seneste møde i Udvalget blev aftalt, at de regionale baners økonomi og rammevilkår skal drøftes nærmere mhp. at formulere en regional position for banernes fremtidige rolle.

Administrerende direktør Martin Sort Mikkelsen fra [Nordjyske Jernbaner](#) (NJ) er inviteret til at give et regionalt perspektiv på banedriften, herunder erfaringerne med regional overtagelse af køberansvaret fra staten. Martin Sort Mikkelsen har siden 2022 været administrerende direktør i Nordjyske Jernbaner og er desuden bestyrelsesmedlem i Jernbanernes Arbejdsgiverforening.

Martin Sort ventes på mødet at komme ind på, hvordan Nordjyske Jernbaner har grebet opgaven an, hvad forudsætningerne har været for at overtage opgaven, samt hvilke muligheder han ser for videre udvikling. Nordjyske Jernbaner har via bedre regularitet, tæt integration med busdrift samt stort lokalkendskab fået flere passagerer.

Martin Sort Mikkelsen vil efter sit oplæg gå i dialog med Udvalget.

Kort om Nordjyske Jernbaner

Nordjyske Jernbaner blev stiftet i 2001 og er en sammenlægning af Skagensbanen og Hjørring Privatbaner. I august 2017 overtog Region Nordjylland trafikkøberansvar fra staten, og Nordjyske Jernbaner overtog den regionale togdrift fra Skørping til Frederikshavn fra DSB. Derudover opererer Nordjyske Jernbaner også Hirtshalsbanen og Skagen-Frederikshavn. Siden

fusionen er der investeret over 600 mio. kr. i nye skinner, tekniske anlæg og togmateriel.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

For inspiration til drøftelsen med Martin Sort Mikkelsen henvises til dagsordenspunktet om banernes økonomi og rammevilkår.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

URE 04-09-2025

Martin Sort Mikkelsen fra Nordjyske Jernbaner (NJ) holdt et oplæg om lokalbanernes omstilling og udvikling. Han fortalte om den værdiforøgelse, NJ har kunnet tilbyde passagerne, og om forudsætningerne herfor. Afslutningsvis kom han ind på forskellige mulige visioner for den videre udvikling. Martin Sort Mikkelsens slides sendes til udvalget.

I den efterfølgende dialog mellem Martin Sort Mikkelsen og udvalget var der bl.a. fokus på:

- Banerne som rygrad i den kollektive transport, med ekspresbusser på øvrige hovedstrækninger og fleksible lokaltrafik.
- Et tæt lokalkendskab som forudsætning for at tilrettelægge et effektivt og sammenhængende trafiksystem.
- Potentialet i regional overtagelse af statslige sidebanestrækninger og måske også IC-kørsel.
- Om busser i nogle tilfælde kan udgøre et attraktivt alternativ til toget for passagererne, herunder at der i de kommende år kan blive behov for at prioritere, hvilke hovednet der bør sættes på, og hvilke baner der bør have lavere prioritet.
- At man skal se på banernes bredere bidrag til samfundsdynamikken i de enkelte dele af landet og ikke udelukkende have fokus på en snæver over-/underskudsbetragtning.
- Den positive betydning, som en høj frekvens har for passagerne.

- Uddannelse, tiltrækning og aflønning af kvalificeret arbejdskraft, herunder lokomotivførere og værkstedspersonale.
 - De mange tekniske forudsætninger ift. infrastruktur, sikkerhed mv., som spiller en rolle ift. mulighederne for høj frekvens, rettidighed og økonomisk bæredygtighed.
 - Positive/negative konsekvenser ved at lade høje krav, herunder EU-standarder, gælde for alle baner.
 - Udfordringer ifm. private aktørers overtagelse af kørsel på visse strækninger.
 - Behovet for fælles interessevaretagelse ift. rammevilkår, økonomi mv.
-

Bilag

3 (Fortrolig)

EMN-2025-00042

4 (Fortrolig)

EMN-2025-00042

5 (Fortrolig)

EMN-2025-00042

6 (Offentlig) Orientering om det aktuelle EU-arbejde, herunder Regionsudvalgets møde i Helsingør

Asger Andreasen
EMN-2018-02758

Resumé

Det danske EU-formandskab har fokus på en række af de sager, som også er på Danske Regioners prioriterede liste. Det er f.eks. lægemiddelpakken, kritiske lægemidler og EU's beredskabsstrategi. Desuden har Danske Regioners aktuelle EU-arbejde fokus på direktiverne om offentlige udbud, forordningerne om medicinsk udstyr og det kommende flerårige EU-budget. EU-formandskabet omfatter en stor mødeaktivitet i Danmark, herunder afholdelsen af Regionsudvalgets to-dages præsidiemøde i Helsingør, som Danske Regioner og KL er værter for.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Danmark overtog EU-formandskabet den 1. juli efter Polen. Formandskabet er Danmarks største udenrigspolitiske opgave i de kommende måneder. Opgaven går ud på at tegne de politiske konturer af kompromiser, som kan få tilstrækkelig opbakning i Rådet.

Aktuelle sager under det danske EU-formandskab.

De kommende måneder indtil 31. december vil derfor være præget af intens mødeaktivitet fra Danmarks side i et forsøg på at færdiggøre de EU-sager, som man prioriterer fra den danske regerings side. En række af disse sager handler om EU-initiativer på sundhedsområdet og er sammenfaldende med Danske Regioners prioriteringer. Det drejer sig f.eks. om følgende sager og emner:

- Forhandlinger om Lægemiddelpakken – Revision af EU's lægemiddellovgivning. Revisionen skal bl.a. fremme innovation, øge forsyningssikkerheden og sikre rimelige priser på medicin. Det er højt prioriteret for det danske EU-formandskab at få afsluttet forhandlingerne. En af udfordringerne er at skabe enighed om databeskyttelsesperioden, som EU-Kommissionen har foreslået forkortet fra otte til seks år, hvilket har affødt kritik fra dele af lægemiddelindustrien.

- Forhandlinger om Forordningen om kritiske lægemidler. Risiko for mangel på lægemidler udgør en stigende trussel for folkesundheden og patientbehandlingen i medlemsstaterne. Dette gælder især for kritiske lægemidler, hvor der findes begrænsede eller ingen alternativer. Med Forordningen om kritiske lægemidler vil Kommissionen reducere afhængigheden af kritiske lægemidler, som kommer fra få leverandører eller lande.
- Politisk drøftelse af strategien for medicinske modforanstaltninger. Strategien sigter mod at forbedre beredskab og respons på grænseoverskridende sundhedstrusler. Det er en del af Strategien for en beredskabsunion, som også omhandler opbygning af lagre af medicin og beskyttelsesudstyr samt en europæisk handlingsplan for cybersikkerhed for hospitaler og sundhedstjenesteydere.

Udover de sager som regeringen har fokus på under formandskabet, er Danske Regioners opmærksomhed også rettet mod:

- Evaluering af direktiverne om offentlige udbud. Evalueringen skal vurdere, om direktiverne forenkler og forbedrer fleksibiliteten i indkøbsprocesserne, sikrer gennemsigtighed og integritet i offentlige udgifter, bruger offentlige midler effektivt og fremmer en grønnere, mere social og innovativ EU-økonomi.
- Evaluering af forordningerne om medicinsk udstyr (Medical Devices Regulation – MDR og In Vitro Diagnostics Regulation (IVDR)). De to forordninger skaber f.eks. problemer ift. oparbejdning og videre anvendelse af medicinsk engangsudstyr for regionerne.
- Åbning af forhandlingerne om EU's næste flerårige budget. EU-Kommissionen fremlagde sit forslag til det kommende flerårige budget den 16. juli. Forslaget indebærer en forøgelse af medlemslandenes bidrag til det fælles EU-budget fra de nuværende ca. 1,1 pct. af BNI til 1,26 pct. af BNI. Det svarer til ca. 15.000 milliarder kroner. Samtidig lægger Kommissionen op til, at knap halvdelen af budgettet skal udmøntes gennem nationale programmer. Danske Regioner vil have fokus på implementeringsmodellen og de budgetlinjer, som er mest relevante for regionerne, såsom de kommende forsknings- og udviklingsmidler samt finansieringen af Interreg-programmerne. Forhandlingerne om EU-budgettet 2028-2034 skal først være afsluttet i efteråret 2027, så det danske EU-formandskab kommer kun til at åbne forhandlingerne.

Værtsskab for Regionsudvalgets præsidiemøde i Helsingør.

Den 18.-19. september er KL og Danske Regioner værter for Regionsudvalgets eksterne præsidiemøde. Det er kutyme, at EU-formandskabslandet inviterer Regionsudvalgets præsidi til et to-dages arrangement/konference. Formelt

set er det den danske delegation i Regionsudvalget som inviterer, reelt set er det KL og Danske Regioner.

Mødet er lagt på konferencehotellet Marienlyst i Helsingør, så deltagerne nemt kan komme fra Københavns lufthavn og til mødestedet. Så vidt det er hensigtsmæssigt og muligt, lægges disse eksterne præsidiemøder udenfor hovedstæderne.

Det generelle tema for mødet er "Sikkerhed og demokrati – lokale og regionale myndigheders rolle". Det spiller op af regeringens overordnede tema for det danske EU-formandskab, som er "sikkerhed og konkurrenceevne", samtidig med at det inddrager de decentrale myndigheders plads og rolle i samfundet.

På førstedagen er der arrangeret et møde med beredskabsministeren for Regionsudvalgets formandskab og de politiske gruppeledere, samt et besøg på Center for cybersikkerhed og en formel middag på Kronborg. På andendagen er der udover den ordinære dagsorden afsat tid til to temadebatter, som tager afsæt i den aktuelle verdenssituation.

Den ene temadebat handler om konsekvenserne af desinformation, AI og sociale medier for demokratiet og demokratiske valg. Temaet er yderligere aktuelt i lyset af det forestående valg til regioner og kommuner. Den anden omhandler lokale og regionale myndigheders beredskab, herunder cybersikkerhed og forsyningssikkerhed. Hvordan sikres vandforsyning, el, hospitaler mod bl.a. cyberangreb?

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Udover Danske Regioners medlemmer af Regionsudvalget, deltager Europaministeren og Danske Regioners formand i Regionsudvalget eksterne præsidiemøde i Helsingør.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

URE 04-09-2025

Karsten Uno orienterede om det aktuelle EU-arbejde. Han fremhævede, at der er en god overensstemmelse mellem regionale synspunkter og det danske EU-formandskabs prioriteringer, når det gælder arbejdet med lægemidler, beredskab, cybersikkerhed mv.

Ift. forhandlingerne om det flerårige budget 2028-2034 forventes regeringen at støtte EU-Kommissionens forslag om at samle midler i større "kasser" til de enkelte lande, som derefter får dispositionsret over midlerne på baggrund af en national handlingsplan, som skal godkendes af EU-Kommissionen. Fra regional side opleves dette som en centralisering af midlerne, og derfor opbygger medlemmer af Det Europæiske Regionsudvalg alliancer til medlemmer af Europa-Parlamentet, som deler Regionsudvalgets synspunkter. Karsten Uno informerede desuden om programmet for Det Europæiske Regionsudvalgs præsidiemøde, som holdes den 18.-19. september måned i Helsingør.

I den efterfølgende drøftelse fremhævede udvalget særligt cybersikkerhed som et indsatsfelt, som der er brug for at arbejde intensivt videre med, også i den kommende valgperiode.

Bilag

7 (Fortrolig)

EMN-2025-00715

8 (Offentlig) Gensidig orientering

Bodil Egelund Christensen
EMN-2025-00004

Resumé

Under dette punkt lægges der op til videndeling om aktuelle emner.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget tager orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

URE 04-09-2025

Udvalgsmedlemmerne orienterede om aktuelle emner som behandlingen af ansøgninger om udbud af ungdomsuddannelser, arbejdet med at tilpasse regionernes opgaveportefølje og repræsentation i diverse fora som konsekvens af (den kommende lovgivning om) sundhedsreformen.

Bilag

9 (Offentlig) Næste møde og eventuelt

Bodil Egelund Christensen
EMN-2025-00004

Resumé

Næste møde i udvalget er fastsat til torsdag den 19. december 2025 kl. 10.00 – 15.00. Mødet holdes fra kl. 10.00 og der vil blive budt på lækker frokost i Danske Regioners gæstekantine.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

URE 04-09-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning om, at næste møde afholdes **fredag** den 19. december 2025 i Regionernes Hus, hvor der også serveres frokost.

Bilag